

În secolul al VI-lea, monahismul siro-oriental a cunoscut o perioadă de „renaştere“ duhovnicească graţie Avvei Avraam din Kashkar, care a încercat să-l însufleţească dându-i un chip evanghelic şi integrându-l mai bine realităţii ecleziale din vremea aceea. Avva Avraam a întemeiat Marea Mănăstire de la muntele Izla şi este autorul celei mai vechi rânduieli monahale siro-orientale care a ajuns până la noi. Găsim în această carte o primă încercare de descriere a unui anumit tip de viaţă monahală – care a exercitat, în timp, o influenţă atât de mare asupra a generaţii şi generaţii de monahi – care a pus un accent deosebit pe idealul monahal al vieţii de obşte. Tot în siajul acestei tradiţii monahale au apărut şi marile personalităţi ale Bisericii din Mesopotamia, printre care cel mai cunoscut este Sfântul Isaac Sirul, dar şi alţii, ca Simon Taibuteh, Ioan Dalyatha, Iosif Hazzaya.

Refăcând drumul parcurs de obştea Avvei Avraam, acesta ne apare ca un fel de parabolă a monahismului din toate timpurile, de la începuturile pline de fervoare şi până la încercările de mai târziu de întoarcere la izvoarele care i-au dat viaţă.

Studiul despre Avva Avraam şi obştea sa este însoţit de traducerea *Rânduielilor monahale* ale acestuia şi ale urmaşilor săi, Dadisho şi Babai, precum şi de traducerea unor izvoare istorice importante referitoare la Marea Mănăstire de pe muntele Izla.

ISBN 978-606-8840-14-7

www.edituresfnectarie.ro

AVVA AVRAAM SIRUL

OBŞTEA SA ŞI RÂNDUIELILE MARII MĂNĂSTIRI

SABINO CHIALÀ

SF. NECTARIE

SABINO CHIALÀ

AVVA AVRAAM SIRUL

OBŞTEA SA ŞI RÂNDUIELILE MARII MĂNĂSTIRI

EDITURA SF. NECTARIE

2

SABINO CHIALÀ

AVVA AVRAAM SIRUL

OBȘTEA SA ȘI RÂNDUIELILE MARII MĂNĂSTIRI

O serie în care Editura Sf. Nectarie își propune să ofere versiunea românească, însoțită uneori și de textul original, a lucrărilor reprezentative pentru spiritualitatea siriacă și, de asemenea, studii și monografii științifice, care introduc cititorul în universul istoric, teologic și duhovnicesc al creștinismului sirian.

SABINO CHIALÀ

AVVA AVRAAM SIRUL

OBȘTEA SA ȘI RÂNDUIELILE MARII MĂNĂSTIRI

traducere din limba italiană de
Aida Teodorescu

Editura *Sfântul Nectarie*
mulțumește călduros Mănăstirii Bose din Italia
și Fratelui Sabino Chiala
pentru generoasa permisiune de a traduce și edita
această carte în limba română.

SABINO CHIALÀ
ABRAMO DI KASHKAR E LA SUA COMUNITÀ
La rinascita del monachesimo siro-orientale
In appendice
le *Regole* di Abramo, Dadisho' e Babai,
l'*Epitome della vita di Abramo*
e le altre fonti sul Grande monastero del Monte Izla

Concepție grafică: Baroque Books & Arts®
Imaginea copertei: Ornament din Mănăstirea Mar Gabriel din regiunea
Tur Abdin, întemeiată în 397

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CHIALÀ, SABINO
Avva Avram Sirul : obştea sa şi regulile Marii Mănăstiri / Sabino Chialà ; trad.
din lb. italiană: Aida Teodorescu ; ref. şt.: ierom. Agapie Corbu. - Arad :
Editura Sfântul Nectarie, 2019
ISBN 978-606-8840-14-7
I. Teodorescu Aida (trad.)
II. Corbu, Agapie-Adrian (ref. şt.)
2

CUVÂNT-ÎNAINTE

Părintelui Gabriel Bunge,
Părintelui André Louf
și fraților pustnici de la
Mănăstirea Serra San Bruno

În ambianța monahismului siro-oriental, Avva Avraam de Kashkar deține, cu siguranță, un loc de primă importanță. Comunitatea întemeiată de el pe muntele Izla, cunoscută ca „Marea Mănăstire de pe muntele Izla“, *Rânduielile monahale* pe care le-a scris, precum și ucenicii lui, care au întemeiat, la rândul lor, noi mănăstiri în toată Mesopotamia și dincolo de ea, au avut un rol decisiv în dezvoltarea monahismului siro-oriental. Am putea să facem o comparație între acest părinte din secolul al VI-lea și o altă personalitate monahală mai bine cunoscută nouă, occidentalilor, care, fiind aproape contemporană cu Avraam de Kashkar, ne amintește în multe feluri de activitatea acestuia: este vorba de Benedict de Nursia (cca. 480-547), care este și el, într-un anume fel, un *reformator* al monahismului și, mai ales datorită bine cunoscutei sale *Rânduieli monahale*, un *inspirator* al generațiilor care vor urma.

Despre monahismul siriac, în ansamblul lui, au scris deja unii deschizători de drumuri precum Vööbus și Fiey, care au încercat să refacă parcursul acestuia plecând atât de la izvoarele literare, cât și de la cele arheologice, și strângând informații importante, care constituie pentru noi, astăzi, un prețios punct de referință. Apoi, alți cercetători, în mod special Sebastian Brock, au continuat această muncă de cercetare și de culegere de informații.

Mulțumită tuturor acestora, astăzi putem să ne focalizăm asupra anumitor etape ale acestui itinerariu atât de complex, pentru a urmări mai îndeaproape trăsăturile specifice ale fiecărui moment și loc în parte,

legate de monahismul siro-oriental. Aceasta este și intenția cercetării de față, care își propune să reconstituie, în măsura în care izvoarele permit, istoria unuia dintre cele mai vestite centre monahale siro-orientale.

Plecând, așadar, de la figura întemeietorului, Avraam de Kashkar, vom căuta să urmărim etapele dezvoltării interioare a Marii Mănăstiri de pe muntele Izla și influențele acesteia asupra lumii din afară, încercând deopotrivă să plasăm experiența vieții monahale de aici în contextul mai larg al monahismului și ecleziologiei.

Este vorba, desigur, de o primă încercare de reconstituire, deoarece nu există încă o cercetare de specialitate nici despre Avraam, nici despre mănăstirea lui, în afara unor scurte informații care pot fi găsite în dicționare sau în istorii ale literaturii siriace. Prin urmare, această contribuție a mea așteaptă să fie în continuare reluată, clarificată, dar și corectată și completată. Tocmai pentru a contribui la această continuare a cercetării începute, m-am gândit să traduc și să public în acest volum, pe lângă *Rânduielile monahale* ale lui Avraam, Dadisho și Babai cel Mare, și celelalte izvoare de care dispunem pentru reconstituirea istoriei Marii Mănăstiri.

Dar, înainte de a începe călătoria noastră, aș dori să-mi exprim în mod special mulțumirile mele pline de recunoștință profesorului Sebastian Brock – spre care mă îndrept adesea – care a citit cu deosebită disponibilitate și amabilitate această lucrare, oferindu-mi prețioase sugestii și completări. Lui doresc apoi să-i alătur pe prietenii și colegii mei din echipa de cercetare „Syriaca“, cu care am avut bucuria să discut anumite puncte din acest studiu, precum și pe frații și surorile mele de la Bose. Fiind vorba de reparcurgerea istoriei unei mănăstiri, începând cu nașterea ei și urmărind întreaga ei dezvoltare, în răstimpul petrecut cu scrierea acestor pagini, mai mult decât oricând, prezența lor și viața împărtășită cu ei au fost pentru mine un suport prețios. Adesea, tocmai această experiență m-a luminat și mi-a înlesnit înțelegerea a ceea ce încercam să interpretez.

SABINO CHIALÀ

AVRAAM DE KASHKAR ȘI OBȘTEA SA
Renașterea monahismului siro-oriental

CUPRINS

RÂNDUIELILE MARII MĂNĂSTIRI

La Editura *Sfântul Nectarie*

în seria

a apărut:

AVVA IOSIF HAZZAYA - *Scrieri duhovnicești*

în pregătire:

RAYMOND LE COZ - *Istoria Bisericii Orientale*

*

ISAAC SIRUL - *Cuvinte ascetice*
- textul critic grecesc cu o nouă traducere românească -

*

ISHODENAH DE BASRA - *Cartea curăției*

*

*** *Cartea treptelor (Liber Graduum)*

*

DADISHO QATRAYA - *Despre isihie*

*

DADISHO QATRAYA - *Tâlcuire la Avva Isaia*